

छात्रवृत्ति सम्बन्धी नियमावली, २०६०

नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित मिति

२०६०।३।२६

संशोधन

१.	छात्रवृत्ति सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०६३	२०६३।१०।२८
२.	छात्रवृत्ति सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०६४	२०६४।११।१६
३.	छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०६५	२०६५।१०।२०
४.	छात्रवृत्ति सम्बन्धी (चौथो संशोधन) नियमावली, २०६७	२०६७।२।३
५.	छात्रवृत्ति सम्बन्धी (पाँचौ संशोधन) नियमावली, २०६९	२०६९।८।१८

छात्रवृत्ति सम्बन्धी ऐन, २०२१ को दफा १० ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यी नियमहरूको नाम “छात्रवृत्ति सम्बन्धी नियमावली, २०६०” रहेको छ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) “ऐन” भन्नाले छात्रवृत्ति सम्बन्धी ऐन, २०२१ सम्भन्नु पर्छ।

(ख) “आयोग” भन्नाले राष्ट्रिय योजना आयोग सम्भन्नु पर्छ।

(ग) “छात्रवृत्ति निर्धारण समिति” भन्नाले नियम ८ बमोजिमको छात्रवृत्ति छनौट समिति सम्भन्नु पर्छ।

(ग१) ×

(घ) “छनौट समिति” भन्नाले नियम ८ बमोजिमको छात्रवृत्ति छनौट समिति सम्भन्नु पर्छ।

× पहिलो संशोधनद्वारा थप भई तेस्रो संशोधनद्वारा भिकिएको।

- (ड) “मूल विषय” भन्नाले छात्रवृत्तिको लागि दरखास्त आव्हान गर्दा सार्वजनिक रूपमा प्रकाशन गरिएको सूचनामा तोकेको विषय सम्झनु पर्छ ।
- (च) “परीक्षा” भन्नाले छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा उमेदवार छनौट गर्न लिइएको परीक्षा सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “विगो निर्धारण समिति” भन्नाले नियम २५ बमोजिमको छात्रवृत्ति सम्बन्धी विगो निर्धारण समिति सम्झनु पर्छ ।

३. छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गर्नु पर्ने : (१) विदेशी सरकार वा कुनै संस्थाबाट माग गर्नु पर्ने विभिन्न किसिम, तह वा स्तरको छात्रवृत्तिको विवरण भरी पठाउन आयोगले समयावधि तोक्यो नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय र निकायबाट प्रत्येक वर्ष माग गर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम माग भएपछि सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायले सो मागपत्रमा तोकिएको अवधिभित्र छात्रवृत्ति माग गरी आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त भएको मागलाई आयोगले राष्ट्रिय योजना अनुकूल चाहिने जनशक्तिको आधारमा विश्लेषण गरी छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम विषय स्वीकृत भए पछि आयोगले स्वीकृत गरिएका छात्रवृत्तिको विषय, अध्ययन वा तालीमको निमित्त उपयुक्त मुलुक, तालीमको स्तर, अवधि र संख्या, उमेदवार खुला प्रतियोगिता वा विभागीय प्रतियोगिता कसरी छनौट गर्ने हो सो समेत खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायमा पठाउनेछ ।

(५) उपनियम (३) बमोजिम स्वीकृत भएका विषय मध्ये स्वदेशमै अध्ययन वा तालीमका व्यवस्था भए नभएको जाँची स्वदेशमा अध्ययन वा तालीमको व्यवस्था नभएका वा भए पनि आवश्यक परिमाणमा नभएका विषयको निमित्त मात्र मन्त्रालय वा निकायले विदेशी सरकार वा कुनै संस्थाबाट छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउन आवश्यक कारवाही गर्नेछ ।

४. पहिले नै प्राप्त भई सकेका छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्था : (१)

नेपाल सरकारको कुनै मन्त्रालय वा निकायबाट छात्रवृत्ति माग हुनु भन्दा अगावै विदेशी सरकार वा कुनै संस्थाबाट कुनै विषयमा अध्ययन वा तालीमका लागि छात्रवृत्ति प्राप्त भएमा र सो छात्रवृत्ति राष्ट्रिय योजना अनुकूल देखिएमा आयोगले त्यस्तो छात्रवृत्तिको विषय स्वीकृत गरी त्यस्तो छात्रवृत्तिमा खुला प्रतियोगिता वा विभागीय प्रतियोगिता जुन प्रक्रियाबाट उमेदवार छनौट हुने हो सो समेत खुलाई सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विदेशी सरकार वा कुनै संस्थाबाट प्राप्त भएको छात्रवृत्ति कुनै व्यक्ति विशेषको निमित्त प्रदान गरिएको वा व्यक्तिगत रूपमा विदेशी सरकार वा कुनै संस्थासँग माग गरी उपलब्ध भएकोमा त्यस्तो छात्रवृत्तिमा कुनै कारवाही गरिने छैन ।

५. स्वीकृत नभएको विषयमा छात्रवृत्तिमा नपठाउने : नियम ३ वा ४ मा लेखिएदेखि बाहेक आयोगबाट विषय स्वीकृत नभएको छात्रवृत्ति प्राप्त गरिने वा त्यस्तो छात्रवृत्तिमा अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइने छैन ।

६. छात्रवृत्ति निर्धारण समिति : (१) छात्रवृत्ति सम्बन्धी नीति निर्धारण, समन्वय तथा व्यवस्थापन गर्ने काम समेतको लागि देहायका सदस्यहरू रहेको एक छात्रवृत्ति नीति निर्धारण समिति रहनेछ :-

(क)	शिक्षा मन्त्री वा राज्य मन्त्री	- अध्यक्ष
(ख)	आयोगको शिक्षा हेर्ने सदस्य	- सदस्य
(ग)	सचिव, शिक्षा मन्त्रालय	- सदस्य
①(घ)	प्रतिनिधि (राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी) अर्थ मन्त्रालय	- सदस्य
①(ङ)	प्रतिनिधि (राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी) परराष्ट्र मन्त्रालय	- सदस्य
①(च)	प्रमुख, पाठ्यक्रम विकास केन्द्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय	- सदस्य
①(छ)	सह-सचिव, (उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक व्यवस्थापन महाशाखा), शिक्षा मन्त्रालय	- सदस्य-सचिव

(२) ✕

(३) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिले आवश्यक देखेमा संबन्धित क्षेत्रको कुनै विशेषज्ञलाई सो समितिको बैठकमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

① पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

✕ पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

(४) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

७. **छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : छात्रवृत्ति निर्धारण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने,
- (ख) छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न आवश्यक कारवाही गर्ने,
- (ग) छात्रवृत्ति प्रदान गर्न विभिन्न निकायहरु बीच समन्वय कायम गर्ने,
- ❶(घ) निगम १०क. बमोजिम छात्रवृत्ति आरक्षण गर्ने सम्बन्धमा नीति निर्धारण गर्ने,
- (ङ) परीक्षा सम्बन्धी आचार संहिता बनाई लागू गर्ने,
- (च) छात्रवृत्ति सम्बन्धमा आवश्यक अन्य काम गर्ने गराउने ।

८. **छात्रवृत्ति छनौट समिति** : (१) खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा छात्रवृत्ति छनौट गर्ने कार्यको लागि देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति छनौट समिति रहनेछ :-

- (क) सह-सचिव (❶ उच्च शिक्षा तथा शैक्षिक व्यवस्थापन महाशाखा) शिक्षा मन्त्रालय - अध्यक्ष
- (ख) शिक्षा मन्त्रालयले मनोनयन गरेका तीनजना विशेषज्ञहरु - सदस्य
- (ग) उप-सचिव, (छात्रवृत्ति शाखा), शिक्षा मन्त्रालय - सदस्य-सचिव

(२) उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको सदस्य हुनको लागि कुनै विश्वविद्यालय वा सो अन्तर्गतका निकायमा शिक्षण वा अनुसन्धानको क्षेत्रमा कम्तीमा पन्द्र वर्षको अनुभव हासिल गरेको हुनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम मनोनीत सदस्यको पदावधि दुई वर्षको हुनेछ ।

(४) छात्रवृत्ति छनौट समितिले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित क्षेत्रको कुनै विशेषज्ञलाई सो समितिको बैठकमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

❶ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

❷ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(५) छात्रवृत्ति छनौट समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

९. **छात्रवृत्ति छनौट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) छात्रवृत्ति छनौट समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

- (क) परीक्षा संचालन गर्ने, प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने तथा परीक्षा केन्द्र तोक्ने लगायत परीक्षासँग सम्बन्धित अन्य कार्यहरू गर्ने,
- (ख) परीक्षाको पाठ्यक्रम स्वीकृत गर्ने तथा मुख्य विषय तोक्ने,
- (ग) परीक्षाको लागि लिइने दरखास्त शुल्क तथा पुनर्योग शुल्क निर्धारण गरी मन्त्रालय समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (घ) प्रधान परीक्षक, परीक्षक तथा प्रश्नपत्र निर्माण गर्ने विशेषज्ञको सूची तयार गरी अद्यावधिक बनाई राख्ने,
- (ङ) परीक्षा सम्बन्धी आचार संहिताको मस्यौदा बनाई छात्रवृत्ति निर्धारण समिति समक्ष पेश गर्ने,
- (च) परीक्षाको आचार संहिता उल्लंघन गर्ने व्यक्ति उपर आवश्यक कारवाही गर्न शिक्षा मन्त्रालय समक्ष सिफारिश गर्ने,
- (छ) परीक्षाफल प्रकाशित भएको ^१छ महिनापछि नियमित प्रकृया अपनाई उत्तर पुस्तिका धुल्याउने,
- (ज) उम्मेदवार हुनको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता तोक्ने,
- (झ) छात्रवृत्ति निर्धारण समितिले दिएको नीति निर्देशनलाई पालना गर्ने,
- (ञ) परीक्षा सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्ने ।

(२) छात्रवृत्ति छनौट समितिले उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्दा कायम गर्नुपर्ने गोपनियताको प्रयोजनको लागि सो उत्तरपुस्तिका ^१संकेत नम्बर (कोडिङ्ग) राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

^१ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

⁺(३) छात्रवृत्ति छनौट समितिले कम्प्युटर प्रणालीको प्रयोग गरी उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्ने व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१०. उम्मेदवारको छनौट खुला प्रतियोगिताबाट गर्नु पर्ने : (१) यस नियमावलीमा अन्यथा व्यवस्था भएकोमा बाहेक, छात्रवृत्तिको लागि उम्मेदवार छनौट गर्दा खुला प्रतियोगिताबाट गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम उम्मेदवार छनौट गर्दा विभिन्न विषयमा प्रदान गरिने छात्रवृत्तिको विषयगत रूपमा छुट्टाछुट्टै प्रतियोगितात्मक परीक्षा लिन सकिनेछ ।

तर कुनै व्यक्तिको लागि छुट्टै परीक्षा लिइने छैन ।

(३) ✕

१०क. छात्रवृत्ति आरक्षण गरिने: (१) नेपाल सरकारलाई प्राप्त भएको छात्रवृत्तिमध्ये पैतालीस प्रतिशत स्थान सामुदायिक विद्यालयबाट प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण गरेका विपन्न देहायका समुदाय तथा व्यक्तिलाई आरक्षण गरी सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत कायम गरी देहायको प्रतिशतका आधारमा वितरण गरिनेछ :-

- (क) आर्थिक वा सामाजिक रूपमा विपन्नका लागि पच्चीस प्रतिशत,
- (ख) महिलाका लागि तेत्तीस प्रतिशत,
- (ग) अपाङ्गका लागि दुई प्रतिशत,
- (घ) जनजातिका लागि सत्ताइस प्रतिशत
- (ङ) दलितका लागि नौ प्रतिशत,
- (च) पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिका लागि चार प्रतिशत ।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनका लागि “पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्ति” भन्नाले अछाम, कालिकोट, जाजरकोट, जुम्ला, डोल्पा, बझाङ, बाजुरा, मुगु र हुम्ला जिल्लामा स्थायी बसोबास गरेको व्यक्तिलाई जनाउँछ ।

⁺ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

[✕] पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

[●] पहिलो संशोधनद्वारा थप भई तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम आर्थिक वा सामाजिक रूपमा विपन्नका लागि आरक्षित पच्चीस प्रतिशत स्थान देहायका समुदाय तथा व्यक्तिलाई देहायको प्रतिशतका आधारमा वितरण गरिनेछः-

- (क) मधेशीका लागि बीस प्रतिशत,
- (ख) मुस्लिम समुदायका लागि दुई प्रतिशत,
- ९(ग) बेपत्ता पारिएका व्यक्ति तथा शहिदको परिवार तथा घाइते वा निजको सन्ततीका लागि तीन प्रतिशत ।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनका लागि,

- (१) “बेपत्ता पारिएका व्यक्ति तथा शहिद” भन्नाले जनयुद्ध, लोकतन्त्रका लागि सम्बत् २०६२/०६३ मा सञ्चालन भएको जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन लगायत लोकतन्त्रका लागि मुलुकभित्र सञ्चालित सम्पूर्ण आन्दोलन वा क्रान्तिको क्रममा बेपत्ता पारिएको वा शहिद भएको व्यक्तिलाई जनाउँछ ।
- (२) “घाइते” भन्नाले लोकतन्त्रका लागि सम्बत् २०६२/०६३ मा सञ्चालन भएको जनआन्दोलनको क्रममा घाइते भई अधिकार प्राप्त निकायको परिभाषा बमोजिम कम्तीमा ५० प्रतिशत अशक्त भई आजीवन अङ्गभङ्ग भएका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।
- (३) उपनियम (१) को खण्ड (ख) बमोजिम महिलाका लागि आरक्षित तेत्तीस प्रतिशत स्थानमध्ये तीन प्रतिशत स्थान दलित समुदायका महिला र दुई प्रतिशत स्थान मुस्लिम समुदायका महिलाका लागि आरक्षण गरिनेछ ।
- (४) उपनियम (२) को खण्ड (क) बमोजिम मधेशी समुदायका लागि आरक्षित बीस प्रतिशत स्थानमध्ये तीन प्रतिशत स्थान मधेशी दलित समुदायका व्यक्तिलाई आरक्षण गरिनेछ ।

९ चौथो संशोधनद्वारा संशोधित ।

- (५) यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आरक्षण गरिएको स्थानमा सामुदायिक विद्यालयबाट प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण गरेका विपन्न समुदाय वा व्यक्ति उपलब्ध नभएमा नेपालभित्रका अन्य विद्यालयबाट प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण गरेका सोही समुदायका व्यक्तिलाई आरक्षित स्थान प्रदान गराइनेछ ।
- (६) उपनियम (३) बमोजिम दलित समुदायका महिला र मुस्लीम समुदायका महिलाको लागि आरक्षित स्थानमा सम्बन्धित समुदायका व्यक्तिहरु उपलब्ध नभएमा त्यस्तो स्थान अन्य महिलालाई प्रदान गरिनेछ र उपनियम (४) बमोजिम मधेशी दलित समुदायको लागि आरक्षित स्थानमा सम्बन्धित समुदायका व्यक्तिहरु उपलब्ध नभएमा त्यस्तो स्थान मधेशी समुदायका अन्य व्यक्तिलाई प्रदान गरिनेछ ।
- (७) यसनियम बमोजिम प्रतिशत निर्धारण गर्दा दशमलव पछि अड्क आएमा देहाय बमोजिम गरिनेछ :-
- (क) दशमलव भन्दा पछि आएको अड्कमध्ये सबैभन्दा बढी अड्क ल्याउनेलाई एक स्थान थप गर्ने,
- (ख) दशमलव पछिको अड्क बराबर भएमा साधारण योग्यताक्रममा अगाडि रहेको उम्मेदवार भएको समुदायलाई एक स्थान थप गर्ने ।

उदाहरणको लागि: प्रतिशत निर्धारण गर्दा महिला तर्फ ५.५ प्रतिशत र अपाङ्ग तर्फ ५.२ प्रतिशत हुन आएमा महिला तर्फ ६ सिट र अपाङ्ग तर्फ ५ सिट कायम गरिनेछ । महिला तर्फ ५.५ प्रतिशत र अपाङ्ग तर्फ ५.५ प्रतिशत हुन आएमा साधारण

योग्यताक्रममा जुन समुदायको व्यक्तिको नाम अगाडि रहेको छ सोही समुदायका लागि एक सिट थप गरिनेछ ।

- (८) यस नियम बमोजिम स्थान वितरण गर्दा जुन शैक्षिक संस्था वा देशको लागि छात्रवृत्ति प्राप्त भएको हो सो शैक्षिक संस्था वा देशको लागि साधारण समूह तथा स्थान आरक्षित गरिएको समूह समाहित हुने गरी स्थान वितरण गर्नु पर्नेछ ।
- (९) यसनियम बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थान र साधारण समूहको लागि छुट्याइएको स्थानलाई प्रत्येक वर्ष समायोजन गर्न सकिनेछ ।
- (१०) कुनै समूहको लागि छुट्याइएको स्थानमा सो समूहको दरखास्त पर्न नआएमा वा उम्मेदवार छनौट हुन नसकेमा त्यस्तो समूहलाई छुट्याइएको स्थान स्वतः साधारण समूहमा सार्नेछ ।
- (११) यो नियम प्रारम्भ हुँदाका बखत छात्रवृत्ति आरक्षणका सम्बन्धमा भए गरेका काम कारवाही यसै नियम बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

११. सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने : शिक्षा मन्त्रालयले छात्रवृत्तिको लागि लिइने परीक्षाको निमित्त देहायका कुराहरु खुलाई परीक्षा लिईने मिति भन्दा कम्तीमा पन्ध्र दिन अगावै नेपालबाट प्रकाशन हुने राष्ट्रियस्तरको कुनै दैनिक पत्रिका मार्फत सार्वजनिक रुपमा सूचना प्रकाशन गरी दरखास्त आव्हान गर्नु पर्नेछ :-

- (क) परीक्षामा उम्मेदवार हुनको लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता,
- ^९(ख) नियम १०क बमोजिम आरक्षण गरिएको छात्रवृत्तिको सङ्ख्या,,
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिम आरक्षित गरिएको छात्रवृत्तिको लागि उम्मेदवारी दिनको लागि दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्ने सिफारिस तथा अन्य कागजातहरुको विवरण,

^१ पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।
^९ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

- (घ) परीक्षा दस्तुर,
(ङ) दरखास्त दिने स्थान र ढाँचा,
⑤(ड१) दरखास्त दिने माध्यम
(च) परीक्षा सम्बन्धी अन्य आवश्यक कुराहरु ।

९२. उम्मेदवार हुन चाहिने न्यूनतम योग्यता : (१) यस नियमावली बमोजिम लिइने परीक्षामा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले छनौट समितिले तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी परीक्षामा कम्तीमा पचास प्रतिशत अंक प्राप्त गरी उत्तीर्ण गरेको हुनु पर्नेछ ।

⑤(१क) उपनियम (१) मा जुनसुरकै कुरा लेखिएको भए तापनि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने विदेशी सरकार, कुनै निकाय वा शिक्षण संस्थाले छात्रवृत्तिका लागि छुट्टै शैक्षिक योग्यता र उत्तीर्ण प्रतिशत तोकेको रहेछ भने सो समेत पूरा गरेको हुनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुरकै कुरा लेखिएको भए तापनि चिकित्साशास्त्र विषयको स्नातकोत्तर र दन्त चिकित्साशास्त्र विषयको स्नातकोत्तर तहको छात्रवृत्तिको लागि लिइने परीक्षामा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले कुनै अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी वा यस्तै अन्य स्वास्थ्य सम्बन्धी संस्थामा कम्तीमा दुई वर्ष काम गरेको हुनु पर्नेछ ।

९३. दरखास्त बुझाउनु पर्ने : नियम ११ बमोजिम प्रकाशित सूचना बमोजिमको परीक्षामा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले सो सूचनामा तोकिएको दस्तुर बुझाई सोही सूचनामा तोकिएको म्यादभित्र ⑤नियम ११ को खण्ड (ड१) बमोजिमको माध्यमबाट शिक्षा मन्त्रालयमा दरखास्त बुझाउनु पर्नेछ ।

९३क. सिफारिस पेश गर्नु पर्ने : (१) नियम १०क. बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थानमा उम्मेदवार हुन चाहने देहायका व्यक्तिले नियम १३ बमोजिम दरखास्त बुझाउँदाका बखत आफू सम्बन्धित समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने गरी देहाय बमोजिमको निकायको सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ :-

⑤ पाँचौं संशोधनद्वारा थप ।

⑥ दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

⑦ पहिलो संशोधनद्वारा थप भई तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

- (क) अपाङ्गले राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट,
- (ख) जनजातिले आदिवासी/जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट,
- (ग) दलितले राष्ट्रिय दलित आयोग वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट,
- (घ) पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिले सम्बन्धित गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाबाट,
- (ङ) मधेशी समुदायको व्यक्तिले सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट,
- (च) मुस्लिम समुदायको व्यक्तिले सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट,
- ^१(छ) बेपत्ता पारिएका व्यक्ति वा शहिद परिवार तथा घाईते वा निजको सन्ततीले गृह मन्त्रालय वा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट ।

(२) उपनियम (१) को खण्ड (घ) बमोजिम पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रका व्यक्तिले सम्बन्धित गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाको सिफारिस पेश गर्दा निज दरखास्त दिदाका वखत सोही स्थानमा स्थायी बसोबास गरेको भनी प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ र त्यस्तो व्यक्तिले पिछडिएको दुर्गम क्षेत्रमा स्थायी बसोबास उल्लेख गरी सम्बन्धित जिल्लाबाट प्राप्त गरेको नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि नियम १०क. बमोजिम आरक्षित गरिएको स्थानमा उम्मेदवार हुन चाहने व्यक्तिले नियम १३ बमोजिम दरखास्त बुझाउने समयमा सम्बन्धित गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाले विपन्नको कारण खुलाई अनुसूची-१ख. को ढाँचामा गरेको सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ

(४) ^१अपाङ्ग वा घाईतेले चिकित्साशास्त्र वा इन्जिनियरिङ्ग विषय अध्ययन गर्न दरखास्त दिने भएमा उपनियम (१) को खण्ड (क) बमोजिमको सिफारिसको अतिरिक्त

^१ चौथो संशोधनद्वारा संशोधित ।

दर्तावाल चिकित्सकबाट निज सो विषय अध्ययन गर्न सक्षम छ भनी लेखिदिएको सिफारिस समेत दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

१४. **खुल्ला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गर्ने आधार :** ^९(१) खुला प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गर्नको लागि एकसय अङ्कको लिखित परीक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि चित्रकला, गायन, वाद्य वादन, नृत्य, सिलाई जस्ता प्रयोगात्मक परीक्षाको आधारमा छनौट गर्नु पर्ने विषयमा उम्मेदवार छनौट गर्दा छात्रवृत्ति छनौट समितिले सो सम्बन्धमा सूचना प्रकाशन गर्नु अघि नै छनौट सम्बन्धी छुट्टै आधार निर्धारण गरी उम्मेदवार छनौट गर्न सक्नेछ ।

^{१०}१५. **कार्य अनुभव वापतको अंक :** (१) नियम १२ को उपनियम (२) को प्रयोजनको लागि कार्य अनुभव वापत देहाय बमोजिम बढीमा बीस अंक दिइनेछ :-

(क) “क” वर्गको जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम वा नगरपालिका क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको आठ अङ्क र अन्य क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको दश अङ्कका दरले,

(ख) “ख” वर्गको जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम वा नगरपालिका क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको छ अङ्क र अन्य क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको आठ अङ्कका दरले,

(ग) “ग” वर्गको जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम वा नगरपालिका क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको तीन अङ्क र अन्य क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको पाँच अङ्कका दरले,

(घ) “घ” वर्गको जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम वा नगरपालिका क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको एक अङ्क र अन्य क्षेत्रमा काम गरे वापत वर्षको दुई अङ्कका दरले ।

स्पष्टीकरण: यस खण्डको प्रयोजनको लागि “वर्ग” भन्नाले शिक्षा मन्त्रालयले नेपालको भौगोलिक अवस्थालाई विचार गरी तोकेको क्षेत्र सम्भन्तु पर्छ ।

^९ दोस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अङ्क प्राप्त गर्न सम्बन्धित व्यक्तिले सम्बन्धित वर्गमा कम्तीमा एक वर्ष रुजु हाजिर भई काम गरेको हुनु पर्नेछ र निजले एक वर्षभन्दा बढी काम गरेको रहेछ भने जति अवधि काम गरेको हो सोही अनुपातमा अङ्क दिइनेछ ।

९१६ **योग्यताक्रम कायम गर्ने** : (१) छात्रवृत्ति छनौट समितिले नियम १४ बमोजिम सञ्चालन भएको लिखित परीक्षामा कम्तीमा पचास प्रतिशत अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको मात्र योग्यताक्रम कायम गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम योग्यताक्रम कायम गर्दा उम्मेदवारले त्यस्तो लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कमा यस नियमावली बमोजिम छनौट समितिले तोकेको न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको परीक्षामा निजले प्राप्त गरेको कुल प्रतिशतको पाँच प्रतिशत अङ्क जोडी र चिकित्साशास्त्र विषयको स्नातकोत्तर र दन्त चिकित्साशास्त्र विषयको स्नातकोत्तर तहको छात्रवृत्तिको हकमा निजले लिखित परीक्षामा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कमा निजले नियम १५ बमोजिमको कार्य अनुभव वापत प्राप्त गरेको अङ्क जोडी योग्यताक्रम कायम गरिनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम योग्यताक्रम कायम गर्दा कुनै उम्मेदवारहरूको अंक बराबर हुन गएमा नियम १४ बमोजिमको लिखित परीक्षामा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारको योग्यताक्रम कायम गरिनेछ र लिखित परीक्षामा समेत अङ्क बराबर भएमा निजहरूको शैक्षिक योग्यता तथा कार्य अनुभवलाई विचार गरी शिक्षा मन्त्रालयले तोकिएको मापदण्डको आधारमा योग्यताक्रम कायम गरिनेछ ।

(४) यस नियम बमोजिम कायम भएको योग्यताक्रमको सूची छनौट समितिले प्रकाशन गर्नेछ ।

९१७ **योग्यताक्रम सूची कायम रहने** : (१) छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने प्रयोजनको लागि नियम १६ बमोजिम प्रकाशित योग्यताक्रमको मान्यता त्यस्तो योग्यताक्रमको सूची प्रकाशन भएको मितिले एक वर्षसम्म कायम रहनेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो योग्यताक्रमको सूची कुनै शिक्षण संस्थाको एक शैक्षिक सत्रभन्दा बढी अवधिको लागि उपयोग गरिने छैन ।

९ देखि संशोधनद्वारा संशोधित ।
९ पाँचौ संशोधनद्वारा संशोधित ।

१८. **पुनर्योग गर्न सक्ने** : (१) लिखित परीक्षामा अनुत्तीर्ण हुने कुनै उम्मेदवारले पुनर्योग गर्न चाहेमा योग्यताक्रम प्रकाशित भएको मितिले ^९मन्त्रालयले तोकेको म्यादभित्र अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा शिक्षा मन्त्रालय समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको निवेदन सम्बन्धित उम्मेदवारका अभिभावकले समेत दिन सक्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम पुनर्योगको लागि निवेदन पर्न आएमा शिक्षा मन्त्रालयले छात्रवृत्ति छनौट समितिको सदस्य सचिवको संयोजकत्वमा तीन सदस्यीय एक पुनर्योग उपसमिति गठन गर्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिमको पुनर्योग उप-समितिले सात दिनभित्र पुनर्योग गरी आफ्नो सिफारिश छात्रवृत्ति छनौट समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) पुनर्योग गर्दा निवेदकको नाम योग्यताक्रम सूचीमा समावेश गर्नु पर्ने देखिएमा छात्रवृत्ति छनौट समितिले सिफारिश प्राप्त भएको तीन दिनभित्र निजको नाम समावेश गरी संशोधित योग्यताक्रम प्रकाशित गर्नु पर्नेछ र पुनर्योग गर्दा निजको नाम समावेश गर्नु नपर्ने भए सो व्यहोराको सूचना शिक्षा मन्त्रालयको सूचना पाटीमा टाँस गर्नु पर्नेछ ।

१९. **उत्तरपुस्तिका गोप्य रहने** : यस नियमावली बमोजिम लिइएको लिखित परीक्षाको उत्तरपुस्तिका गोप्य रहनेछ ।

२०. **विभागीय प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवार छनौट गर्ने आधार र कार्यविधि** : यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारको मन्त्रालय वा निकायले विभागीय प्रतियोगिताद्वारा उम्मेदवारको छनौट गर्ने आधार र कार्यविधि प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

२१. **कबुलियत गर्नु पर्ने** : (१) छात्रवृत्तिमा छनौट भई अध्ययन वा तालीममा जानु अघि त्यस्तो व्यक्तिले अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा कबुलियत गरी शिक्षा मन्त्रालयमा बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम कबुलियत गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिले नेपाल मेडिकल बोर्डमा दर्ता भएको चिकित्सकद्वारा प्रमाणित गरिएको निरोगिताको सक्कल प्रमाणपत्र समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

^९ पाँचौ संशोधनद्वारा संशोधित ।

२२. विषय परिवर्तन गर्न नदिइने : छात्रवृत्तिमा छनौट भई अध्ययन वा तालीम प्राप्त गरिरहेको व्यक्तिलाई अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइएको विषय परिवर्तन गर्न दिइने छैन ।

तर कुनै व्यक्तिले सम्बन्धित सरकार वा शिक्षण संस्थाको सिफारिश सहित त्यसरी अध्ययन गरेको वा तालीम लिएको विषय परिवर्तन गर्नु पर्ने स्पष्ट कारण देखाई निवेदन दिएमा र सो विषय परिवर्तन गर्न मनासिब देखिएमा आयोगको सहमति लिई शिक्षा मन्त्रालयले विषय परिवर्तनको स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

☑ २२क. छात्रवृत्तिमा पुनः मनोनयन गर्न सकिने : यस नियमवाली बमोजिम छात्रवृत्तिका लागि छनौट भएको व्यक्तिलाई कुनै स्वदेशी वा विदेशी शैक्षिक संस्थामा मनोनयन गरिएकोमा सो संस्थाबाट कन्फर्मेशन प्राप्त हुन नआएमा निजलाई यस नियमावली बमोजिम पुनः छात्रवृत्तिमा मनोनयन गर्न सकिनेछ ।

२३. छात्रवृत्तिको समयावधि थप गर्न सक्ने : छात्रवृत्तिमा अध्ययन वा तालीमको निमित्त पठाइएको विषय कुनै कारणले पूर्व निर्धारित अवधिभित्र सम्पन्न हुन नसक्ने कारण देखाई म्याद थपको निमित्त कुनै व्यक्तिले आफूले अध्ययन वा तालीम गरेको संस्थाको सिफारिश साथ शिक्षा मन्त्रालय समक्ष निवेदन दिएमा सो मन्त्रालयले म्याद थपको निमित्त छात्रवृत्ति उपलब्ध हुने नहुने कुराको विचार गरी नेपाल सरकारलाई कुनै आर्थिक व्ययभार नपर्ने र भविष्यमा प्राप्त हुने छात्रवृत्तिलाई असर नपर्ने भए अध्ययन वा तालीमको म्याद थप गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

२४. प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने : छात्रवृत्ति वा तालीममा जाने व्यक्तिले ऐनको दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिम अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

२५. विगो निर्धारण समिति : (१) छात्रवृत्ति सम्बन्धी विगो निर्धारण गरी नेपाल सरकार समक्ष सिफारिश गर्नको लागि देहायका सदस्यहरु रहेको एक छात्रवृत्ति विगो निर्धारण समिति रहने छ :-

(क)	शिक्षा मन्त्रालयले तोकेको सो मन्त्रालयको सह-सचिव	- अध्यक्ष
(ख)	प्रमुख, केन्द्रीय तहसील कार्यालय	- सदस्य

☑ तेस्रो संशोधनद्वारा थप ।

- (ग) प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य
- (घ) उपसचिव (ऐन, नियम परामर्श शाखा),
शिक्षा मन्त्रालय - सदस्य
- (ङ) उप-सचिव, (छात्रवृत्ति शाखा),
शिक्षा मन्त्रालय - सदस्य-सचिव

(२) विगो निर्धारण समितिले उपनियम (१) बमोजिम विगो सिफारिश गर्दा ऐनको दफा ७ को अधीनमा रही गर्नु पर्नेछ ।

(३) छात्रवृत्ति विगो निर्धारण समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२६. **सरकारी बाँकी सरह असुल गरिने** : ऐनको दफा ७ बमोजिम नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको विगो सम्बन्धित व्यक्तिले छ महिनाभित्र शिक्षा मन्त्रालयमा बुझाउनु पर्नेछ । सो म्यादभित्र कुनै व्यक्तिले सो नबुझाएमा त्यस्तो विगो नेपाल सरकारको बाँकी सरह असुल गरिनेछ ।

२६क. **दरखास्त दिन अयोग्य हुने**: कुनै व्यक्तिले भुट्टा विवरण पेश गरी दरखास्त दिएको पाइएमा निजलाई दुई वर्षसम्म छात्रवृत्तिको लागि हुने परीक्षामा दरखास्त दिन अयोग्य हुने गरी सूचीकृत गरिनेछ ।

२७. **पुनः छात्रवृत्तिमा छनौट नगरिने** : (१) छात्रवृत्तिमा छनौट भएको कुनै व्यक्ति छात्रवृत्तिमा नगएमा वा त्यस्तो व्यक्तिले ऐन वा यस नियमावली विपरीतको अन्य कार्य गरेमा निजलाई ऐन बमोजिम सजाय गरिनेछ ।

⁺(१क) शिक्षा मन्त्रालयले छात्रवृत्तिमा नजाने वा ऐन बमोजिम सजाय पाएको व्यक्तिको विवरण अद्यावधिक गराई राख्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सजाय पाएको व्यक्तिलाई पुनः अर्को छात्रवृत्तिमा छनौट गरिने छैन ।

⁺२७क. **स्वीकृतिपत्र (नो अब्जेक्सन लेटर) लिनु पर्ने** : (१) विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न जान चाहने नेपाली नागरिकले नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी

७ पाँचौ संशोधनद्वारा थप ।

⁺ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

तोकेबमोजिमको शुल्क संलग्न गरी स्वीकृतिपत्रको लागि अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा शिक्षा मन्त्रालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा निवेदनको व्यहोरा मनासिव देखिएमा शिक्षा मन्त्रालयले निवेदकलाई विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न जानको लागि अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा स्वीकृतिपत्र (नो अब्जेक्शन लेटर) दिनेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा निवेदकलाई विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न जान स्वीकृतिपत्र दिन मनासिव नदेखिएमा शिक्षा मन्त्रालयले सोको कारण खुलाई निवेदकलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

⁺२७ख. विदेशी मुद्राको सटही सुविधा पाउने : (१) नियम २७क को उपनियम (२) बमोजिम विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न जान स्वीकृतिपत्र पाएको व्यक्तिले त्यस्तो अध्ययनको लागि विदेशी मुद्राको सटही सुविधा लिन चाहेमा अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा शिक्षा मन्त्रालय समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा निवेदनको व्यहोरा मनासिव देखिएमा शिक्षा मन्त्रालयले निवेदकलाई विदेशी मुद्राको सटही सुविधाको लागि अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्नेछ ।

⁺२७ग. स्वीकृतिपत्र (नो अब्जेक्शन लेटर) दिएकै कारण उपाधिले मान्यता नपाउने : नियम २७क बमोजिम कुनै व्यक्तिलाई विदेशी शैक्षिक संस्थामा अध्ययन गर्न स्वीकृतिपत्र दिएको कारणबाट त्यस्तो संस्थाबाट प्राप्त उपाधिलाई मान्यता दिन वा त्यस्तो उपाधिको स्तर निर्धारण गर्न नेपाल सरकार वा सम्बद्ध निकाय बाध्य हुने छैन ।

२८. बैठक भत्ता : छात्रवृत्ति निर्धारण समिति, छात्रवृत्ति छनौट समिति, विगो निर्धारण समिति तथा सो अन्तर्गत बनेको उपसमितिका सदस्यले त्यस्तो समिति वा उप-समितिको बैठकमा भाग लिए बापत अर्थ मन्त्रालयले तोकिए बमोजिमका बैठक भत्ता पाउन सक्नेछ ।

+ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

द्रष्टव्य : छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०६५ बाट रुपान्तर भएका शब्दहरू: "शिक्षा तथा खेलकूद" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "शिक्षा" र "सुरक्षित" शब्दको सट्टा "आरक्षित" ।

२९. निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्ने : यस नियमावली बमोजिम कार्य गर्नको लागि शिक्षा मन्त्रालयले आवश्यक निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ ।
३०. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्ने : शिक्षा मन्त्रालयले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा आवश्यकता अनुसार हेरफेर तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।
३१. खारेजी र बचाउ : (१) छत्रवृत्ति नियमावली, २०२९ खारेज गरिएको छ ।
- (२) छत्रवृत्ति नियमावली, २०२९ बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेका मानिने छन् ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची-१

(नियम २१ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

कबुलियतनामा

श्री को नाति/नातिनी श्री को छोरा/छोरी
जिल्ला.....गा.वि.स./न.पा.....वडा नं..... मा
स्थायी बसोबास भएको मिति मा जन्मेको म नेपाल
सरकार, शिक्षा मन्त्रालय/.....बाट.....विषयमा
अध्ययन/तालिमका लागि संस्था/देशमा निशुल्क/आंशिक/सशुल्क
छात्रवृत्तिमा छनौट भएकोले सो अध्ययन/तालिम पूरा हुनासाथ छात्रवृत्ति सम्बन्धी ऐन, २०२१
तथा यस नियमावली बमोजिम गर्नु पर्ने सम्पूर्ण काम गर्नेछु । सो बमोजिम नगरे मैले छात्रवृत्ति
वापत पाएको आर्थिक सुविधा, विदेशमा छात्रवृत्ति पाई अध्ययन/तालिममा जाँदा नेपाल सरकार
वा विदेशी सरकार वा कुनै संस्थाबाट प्रदान गरिएको रकम र अध्ययन/तालिममा जाँदा आउँदा
लागेको यातायात खर्च लगायत मैले प्राप्त गरेको अन्य खर्च वापतको रकम समेत बुझाउनेछु ।
सो रकम मैले नबुझाएमा मेरो घर घरानाबाट सरकारी बाँकी सरह असुल गरेमा मेरो मञ्जुरी
भएकोले सो बमोजिम कबुलियतनामा गरी मार्फत नेपाल सरकार
शिक्षा मन्त्रालयमा बुझाउँ ।

ल्याप्चे सहीछाप

दायाँ

बायाँ

छात्रवृत्ति पाउनेको,-

सही :-

नाम :-

सम्पर्क ठेगाना :-

टेलिफोन नम्बर:

मिति :-

नोट:

१. अध्ययन समाप्त भए पश्चात तोकिएको समयभित्र मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
२. अध्ययन समाप्त भए पश्चात तोकिएको अवधिसम्म अनिवार्य काम गर्नुपर्नेछ ।

मिति २०६१।१६ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।

× अनुसूची -१क

नेपाल कानून आयोग

× पहिलो संशोधनद्वारा थप भई तेस्रो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

+ अनुसूची-१ख.

(नियम १३क. को ^९उपनियम (३) सँग सम्बन्धित)

श्री शिक्षा मन्त्रालय

केशरमहल, काठमाडौं ।

विषय :- विपन्नको सिफारिस गरिएको ।

उपरोक्त सम्बन्धमा श्री को नाति/नातिनी श्री को
छोरा/छोरी जिल्ला गा.वि.स./न.पा./उ.म.न.पा/म.न.पा.
..... वडा बस्ने वर्ष को श्री/सुश्री/श्रीमती मिति देखि
..... सम्म सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययन गरी एस.एल.सी. उत्तीर्ण गरेका
विद्यार्थी हुन् । निज कारणले विपन्न भएको देखिँदा निजलाई
विपन्न व्यक्तिको लागि आरक्ष गरिएको छात्रवृत्तिको स्थानमा उम्मेदवार हुन पाउने व्यवस्था
गरिदिनु हुन सिफारिस गरिएको छ ।

माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, भुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुला बुझाउँला ।

सिफारिस गर्नेको,-

कार्यालयको छाप :

सही :

नाम:

पद:

कार्यालय:

मिति:

⁺ पहिलो संशोधनद्वारा थप ।

^९ तेस्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

अनुसूची - २

(नियम १८ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

पुनर्योग गर्न दिइने निवेदन

श्री शिक्षा मन्त्रालय,

केशरमहल, काठमाडौं ।

त्यस मन्त्रालयबाट मिति मा छात्रवृत्तिको लागि लिइएको
..... समूह/विषयको लिखित परीक्षामा रो.नं. भएको
म/मेरो छोरा/छोरी/नाति/नातिनी/ ले अंक प्राप्त
गरेकोमा म/मेरो/हाम्रो चित्त नबुझी सो विषयमा पुनर्योग गर्न चाहेकोले नियमानुसार लाग्ने
शुल्क रु. यसै साथ राखी यो निवेदन गरेका छु ।

विद्यार्थी वा अभिभावकको,-

सही :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची - ३

(नियम २४ सँग सम्बन्धित)

प्रतिवेदन

श्री मन्त्रालय,
....., काठमाडौं ।

विषय : प्रतिवेदन पेश गरेको ।

नेपाल सरकार, मन्त्रालयबाट छात्रवृत्तिमा छनौट भई
..... सरकार वा संस्थाको छात्रवृत्तिमा वि.सं./सन् मा
..... विषयमा अध्ययन/तालिम गर्न गएकोमा सो अध्ययन/तालिम सम्पन्न गरेकोले
निम्न विवरण सहितको यो प्रतिवेदन पेश गरेको छु ।

प्रतिवेदन पेश गर्नेको,

सही :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

उल्लेख गर्नु पर्ने विवरण

- (क) अध्ययन वा तालीमको विषय :
- (ख) अध्ययन वा तालीम दिएको संस्थाको नाम र ठेगाना :
- (ग) अध्ययन वा तालीममा गएको देश :
- (घ) हासिल गरेको शैक्षिक योग्यता वा तालीम :
- (ङ) अध्ययन वा तालीम समाप्त भएको मिति :
- (च) विदेशमा अध्ययन वा तालीममा गएको भए नेपाल आइपुगेको मिति :

- (छ) अध्ययन वा तालीम अवधिभर अध्ययन संस्थानमा प्रयोग भएको पाठ्यक्रम :
(आफ्नो विषयसँग सम्बन्धित सबै तहको पाठ्यक्रमको एकप्रति संलग्न हुनु पर्ने)
- (ज) अध्ययन वा तालीम लिंदा आई परेका समस्याहरु :
- (झ) अध्ययन वा तालीम लिंदा भएको खर्च :
- (ञ) हवाई टिकट खर्च (हवाई मार्ग प्रयोग गरेको भए टिकट मूल्य) :
- (१) जाँदा :
- (२) फर्कदा :
- (ट) हवाई मार्ग प्रयोग नगरी अन्य कुनै साधन प्रयोग गरेको भए सो वापत लागेको खर्च
- (१) जाँदा :
- (२) फर्कदा :
- (ठ) अध्ययन वा तालीम अवधिभर कुनै मान, पदवी र पुरस्कार प्राप्त गरेको भए सो को विवरण (प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्ने) :
- (ड) अध्ययन अवधिमा विषय परिवर्तन गरे नगरेको (यदि गरेको भए पूरा विवरण उल्लेख गर्ने) :

अनुसूची - ४

(नियम २७क. को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

श्री शिक्षा मन्त्रालय,

केशरमहल, काठमाडौं ।

विषय :- विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न स्वीकृतिपत्र पाउँ ।

मलाई विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्नको लागि त्यस मन्त्रालयको स्वीकृति पत्र (No Objection Letter) आवश्यक परेको हुँदा सो वापत लाग्ने शुल्क सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु:-

१. निवेदकको नाम (In English Block Letter) :
२. ठेगाना (In English Block Letter):
३. बाबुको/आमाको नाम (In English Block Letter):
४. अध्ययन गर्न स्वीकृतिपत्र मागेको विषय (In English Block Letter):
५. अध्ययन गर्ने तह (Language/Training) (In English Block Letter) :
६. अध्ययन गर्ने संस्थाको नाम (In English Block Letter)
७. अध्ययन गर्न जाने देशको नाम (In English Block Letter) :
८. सटही सुविधा लिन चाहेको बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना (In English Block Letter) :

अभिभावकले निवेदन दिएको भए,-

निवेदकको,-

सही :

सही :

नाम, थर :

नाम, थर:

ठेगाना :

ठेगाना:

मिति :

मिति :

पहिलो संशोधनद्वारा थप भई मिति २०६४।१।२९ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।

संलग्न कागजातहरू :

१. नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(नागरिकताको प्रमाणपत्र र शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा नाम फरक भएमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट निज एउटै व्यक्ति भएको व्यहोरा प्रमाणित गरी दिएको कागजात पेश गर्नु पर्नेछ ।

२. जुन तह अध्ययन गर्न जाने हो सो भन्दा एक तह मुनिको ट्रान्सक्रिप्ट वा प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

नोट : प्रत्येक विषय,तह वा अध्ययन संस्थाका लागि छुट्टाछुट्टै फाराम भरी राजश्व समेत बुझाएको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसुची -५

(नियम २७क. को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

Government of Nepal

Ministry of Education

Scholarship Section

Web Site : www.moe.gov.np

Ref. No.:

Keshar Mahal, Kantipath

Kathmandu, Nepal

Date:

Subject : No Objection Letter

The Ministry of Education has no objection for the following person who wish to study at his/her own expenses in the following institute with a precondition that in no way this affects the number of scholarship seats made available by the government ofeach year to Nepal.

This letter is also being issued upon his/her request to enable him/her to apply and get foreign currency exchange facility for the study of purpose from theBank/Financial Institution as per the circular issued by Nepal Rastra Bank.

Name :-

Address :-

Father / Mother's Name :-

Subject :-

Level (Language / Training) :-

☛ पहिलो संशोधनद्वारा थप भई मिति २०६४।२।२९ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।

☒ पाँचौ संशोधनद्वारा भिकिएको ।

Name of Institution :-

Country :-

.....

Copy to:

1. Nepal Rastra Bank
2. For the purpose of providing necessary foreign exchange facility

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची-६

(नियम २७ख. को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

श्री शिक्षा मन्त्रालय,

केशरमहल, काठमाडौं ।

विषय :- विदेशी मुद्रा सटहीका लागि सिफारिस पाउँ ।

मलाई विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न जानको लागि त्यस मन्त्रालयबाट विदेशी मुद्रा सटही सुविधाका लागि सिफारिस आवश्यक परेको हुँदा सो बापत लाग्ने शुल्क सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु:-

१. निवेदकको नाम (In English Block Letter):
२. ठेगाना (In English Block Letter):
३. बाबुको/आमाको नाम (In English Block Letter):
४. अध्ययन गर्न स्वीकृतिपत्र मागेको विषय (In English Block Letter):
५. अध्ययन गर्ने तह (Language/Traning) (In English Block Letter):
६. अध्ययन गर्ने संस्थाको नाम (In English Block Letter):
७. अध्ययन गर्न जाने देशको नाम (In English Block Letter):
८. सटही सुविधा लिन चाहेको बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना (In English Block Letter):

अभिभावकले निवेदन दिएको भए,-

निवेदकको,-

सही :

सही :

नाम, थर :

नाम, थर:

ठेगाना :

ठेगाना:

मिति :

मिति :

पहिलो संशोधनद्वारा थप भई मिति २०६४।१।२९ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।

संलग्न कागजातहरू :

१. नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(नागरिकताको प्रमाणपत्र र शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा नाम फरक भएमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट निज एउटै व्यक्ति भएको व्यहोरा प्रमाणित गरिदिएको कागजात पेश गर्नु पर्नेछ)

२. जुन तह अध्ययन गर्न जाने हो सो भन्दा एक तह मुनिको ट्रान्सक्रिप्ट वा प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

नोट : प्रत्येक विषय, तह वा अध्ययन संस्थाका लागि छुट्टाछुट्टै फाराम भरी राजश्व समेत बुझाएको प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछ ।

नेपाल कानून आयोग

अनुसूची-७

(नियम २७ख. को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)

Government of Nepal

Ministry of Education

Scholarship Section

Web Site:www.moe.gov.np

Ref. No.:

Keshar Mahal, Kantipath

Kathmandu, Nepal.

Date:

Subject : Foreign Currency Exchange

The Ministry of Education has no objection for the following person who wish to study at his/her own expenses in the following institute with a precondition that in no way this affects the number of scholarship seats made available by the government of each year to Nepal.

This letter is also being issued upon his/her request to enable him/her to apply and get foreign currency exchange facility for the study of purpose from the Bank/Financial Institution as per the circular issued by Nepal Rastra Bank.

Name :-

Address :-

Father / Mother's Name :-

पहिलो संशोधनद्वारा थप भई मिति २०६४/१२/२९ को सूचनाद्वारा हेरफेर ।
 पाँचौ संशोधनद्वारा भिकिएको ।

Subject :-

Level (Language / Training):-

Name of Institution:-

Country :-

.....

C.C. to:

1. Nepal Rastra Bank
2. For the purpose of providing necessary foreign exchange facility.

नेपाल कानून आयोग